

Sastamalan
oppilaitokset

Opiskelijan
opas

2024 – 2025

SASKY

Sisällys

1	Opiskelu	4
	Oppivelvollisuus.....	5
	Osallistuminen opintoihin.....	5
	Opiskelijapalvelut.....	6
	Henkilöstön yhteystietoja.....	6
	Opiskelijakortit	7
2	Opintojen rakenne	8
	Tutkinnon perusteet.....	8
	Ammatillinen perustutkinto	8
	Vastuuopettaja.....	9
	Työelämässä oppiminen.....	9
	Työpaikka oppimisympäristönä	9
3	Henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS).....	10
4	Opintojen eteneminen	10
	Osaamisen arviointi	11
	Näyttö	11
	Valmistuminen	11
	Arvioinnin tarkistaminen ja oikaiseminen	12
	Todistusten sisältö.....	12
4	Opiskelijan hyvinvointi ja tuki ammatillisessa koulutuksessa.....	12
	Opinto-ohjaus	13
	Yksilöllinen opiskeluhuolto.....	13
	Opintojen eteneminen	15
	Opintojen etenemisen tukitoimet	15
	Arvosanan korottaminen.....	15
	Kodin ja koulun välinen yhteistyö.....	15
	Opiskelijoiden vakuutusturva	15
	Työsuojelu ja -turvallisuus	15
	Opintojen keskeyttäminen tai eroaminen oppilaitoksesta	15
5	Opintojen taloudellinen tuki	17
	Ruokailu	17
	Opintotuki	17

Koulumatkatuki	17
Aikuiskoulutustuki	18
Omaehtoinen opiskelu työttömyysetuudella	18
Lyhytkestoinen opiskelu työttömyysetuudella	18
Kuntoutusrahalla opiskelu	18
6 Opiskelijatoiminta	18
Opiskelijakyselyt	18
Opiskelijakunta	18
Tutor-toiminta	19
Kansainvälinen toiminta.....	19
Ammattiosaajan työkykypassi.....	19
Saku ry	19
Skills Finland ry	19
7 Muut oppaat	20

Tervetuloa opiskelemaan SASKYn Sastamalan oppilaitoksiin!

1 Opiskelu

Uudet opiskelijat aloittavat opiskelun 1.8.2024 klo 9.00.

Muut opiskelijat jatkavat henkilökohtaisen työjärjestyksensä mukaisesti.

Syysloma, vko 42 14. – 20.10.2024

Joululoma 21.12.2024–6.1.2025

Talviloma, vko 9 24.2.-2.3.2025

Onnittelut valmistuville to 4.12.24 ja pe 30.5.25 Vexve Areenassa.

Loma-ajat voivat määräytyä myös henkilökohtaisen suunnitelman mukaisesti muuna ajan-kohtana.

Ammattilukiolaisille järjestetään infotilaisuus Vammalan lukiolla pe 9.8. klo 9.00.

Kotiväenilta aloittaville kaikille ryhmille (VAK, TKTO, KOSOL)

Ratakatu 36 ti 27.8.2024 klo 17.00

Asuntolainfot (kaikille asukkaille sekä myös huoltajille)

to 1.8.24. 16.00 Cellarissa

Wilma ja oppilaitoksen verkko:

Opintosihteeri tulostaa Wilman tunnuksen opintojen aloituspäivää seuraavana päivänä. Järjestelmään kirjautumiseen saa apua vas-tuuopettajalta ja digiasioiden tueksi on suotavaa suorittaa lyhyt kurssi Moodlessa.

Huoltajille jaetaan Wilma-tunnukset kotiväenillassa tai postitetaan.

Oppivelvollisuus

Oppivelvollisuus päättyy, kun nuori täyttää 18 vuotta tai kun hän tätä ennen suorittaa toisen asteen tutkinnon.

Osallistuminen opintoihin

Opiskelijan tulee osallistua henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman mukaisesti opetukseen, ohjaukseen sekä näyttöihin tai muuhun osaamisen osoittamiseen, jolle hänen poissaolollaan ole perusteltua syytä. Opiskelijan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyttävä asiallisesti (Laki ammatillisesta koulutuksesta L531/2017 94 §).

Oppivelvollisuuden suorittaminen on nuoren ensisijainen **velvoite**. Esimerkiksi opintojen ohessa tehtävien työvuorojen tekeminen ei saa olla esteenä opetukseen osallistumiselle.

Noudatamme oppilaitoksessa työelämässä yleisesti käytössä olevia poissaolosääntöjä. Opiskelijan tulee aina ilmoittaa poissaolostaan omalle vastuupettajalleen.

- Jos opiskelija sairastuu tai joutuu muun syyn vuoksi olemaan poissa opinnoista, hän ilmoittaa siitä heti vastuupettajalleen (**sekä** työpaikalle työpaikalla tapahtuvan oppimisen aikana).
- Myöhästymiset merkitään myös Wilmaan.
- Sairaustapauksissa opiskelija voi olla kolme päivää poissa vastuupettajan luvalla. Oppivelvollisella opiskelijalla enintään kolmen päivän poissaoloihin riittää huoltajan selvitys. Mikäli poissaolo kestää yli kolme päivää, opiskelijan pitää toimittaa terveydenhuollon ammattilaisen kirjoittama todistus. Tapauskohtaisesti myös alle kolmen päivän sairauspoissaoloista voidaan edellyttää terveydenhuollon ammattilaisen kirjoittama todistus.
- Välttämättömiin menoihin, kuten esimerkiksi autokoulun insinööriajo tai erikoislääkärikäynnit, joita ei voi hoitaa kouluajan ulkopuolella, tulee pyytää lupa etukäteen:
 - jos poissaolo kestää yksittäisiä tunteja, lupa pyydetään opettajalta, jonka tunteja poissaolo koskee
 - jos poissaolo kestää 1–3 päivää, lupa pyydetään kirjallisesti vastuupettajalta
 - jos poissaolo kestää yli kolme päivää, lupa pyydetään kirjallisesti koulutuspäälliköltä.

Opettaja tai ohjaaja kirjaa poissaolot Wilmaan päivittäin. Vastuupettaja seuraa opintojen etenemistä ja poissaolojen määrää. Oppivelvollisen opiskelijan huoltajat voivat seurata niitä Wilmasta omilla tunnuksillaan. Huoltaja voi myös ilmoittaa tai selvittää poissaolon Wilmassa.

Jos opiskelijalla on paljon selvittämättömiä poissaoloja tai opinnot eivät etene, opiskelija puhutetaan henkilökunnan toimesta. Oppivelvollisen opiskelijan kohdalla poissaoloista ollaan tarvittaessa yhteydessä opiskelijan kotikuntaan ja sosiaalitoimeen. Oppilaitos on vel-

vollinen tekemään valvontailmoituksen opintojen rahoittajalle, joka voi keskeyttää tai lakauttaa opintojen rahoituksen.

Opiskelijan ollessa poissa HOKS:n mukaisesta opetuksesta ilman pätevää syytä 5 peräkkäistä päivää, vastuuopettaja on yhteydessä opiskelijaan. Opiskelija kutsutaan kuulemiseen, mikäli hän ei yhteydenotosta huolimatta jatka opintojaan tai häntä ei tavoiteta.

Opiskelijapalvelut

Opiskelijapalveluilla tarkoitetaan palveluita, joiden tavoitteena on tukea opiskelijaa oppimisessa ja omaan elämäntilanteeseen liittyvissä asioissa.

Oppilaitoksessa tukea ja ohjausta opiskeluun antavat vastuuopettajien lisäksi koulutuspäällikkö, opinto-/koulutusohjaaja, opettajat sekä toimistohenkilöstö.

Henkilöstön yhteystietoja

Oppilaitosten rehtori Jarkko Vuori, puh. 044 755 4433

Koulutuspäällikkö Pasi Huhtala, puh. 044 547 8587 (tekniikan alat sekä lavasterakennus)

Koulutuspäällikkö Tarja Lyylyperä, puh. 050 373 0807 (Karkun kotitalous- ja sosiaali-alan oppilaitoksen alat, kauneusala, sisustusala sekä hyvinvointiteknologia-asentajat)

Koulutuspäällikkö Riina Sunila, puh. 0400 845 001 (yhteiset tutkinnon osat, hiusala, ravintola- ja catering -ala, elintarvikeala sekä jalometalliala)

Opinto-ohjaaja Harri Pääkkönen, puh. 0500 739 661 (Vammalan ammattikoulu ja lavasterakennus)

Opinto-ohjaaja Eija Uotila, puh. 050 345 8725 Karkun kotitalous- ja sosiaali-alan oppilaitos (myös hyvinvointiteknologia-asentaja), Voimarinne (kosmetiikkaneuvoja ja kosmetologi) ja Sastamalankatu (jalometalliala, sisustusala ja pienkonekorjaaja).

Koulutusohjaaja Riikka Aho, puh. 040 182 8799, Sastamalan oppilaitokset

Vammalan ammattikoulu ja Tyrvään käsi- ja taideteollisuusoppilaitos

Toimistosihteeri Tuula Laine-Korvenperä, puh. 0400 225 869

Toimisto on avoinna ma-to klo 8.00–15.30, pe ja aattopäivinä klo 8.00–14.30, Ratakatu 36, 38210 Sastamala

Opintosihteeri Noora Noppari, puh. 040 653 4770

Asuntolaohjaaja Sami Husari, puh. 050 343 1895, Vammalan ammattikoulu ja Tyrvään käsi- ja taideteollisuusoppilaitos

Karkun kotitalous- ja sosiaalialan oppilaitos

Opintosihteeri Jari Hannus, puh. 040 181 9050, Tulluntie 30, 38100 Sastamala

Henkilöstön sähköpostiosoitteet ovat muotoa: etunimi.sukunimi@sasky.fi

Opiskelijakortit

SLICE

Slice.fi on valtakunnallinen opiskelijaetupalvelu, joka yhdistää alueen yritykset ja opiskelijat. Kortti on maksuton ja kortin sininen versio käy myös VR:n ja Matkahuollon opiskelija-alennuksiin.

Lisätietoa kortista ja sen hakemisesta: <https://sasky.fi/opiskelijalle/opiskelijakortti/> ja www.slice.fi.

SAKKI ry:n ja OSKU ry:n opiskelijakortit

- Suomen Ammattiin Opiskelevien Keskusliitto ry:n (SAKKI) ja Suomen Opiskelija-Allianssi ry:n (OSKU) opiskelijakortit ovat maksullisia. Opiskelijaliittojen korttien saaminen edellyttää liiton maksullista jäsenyyttä. Molemmilla jäsenyyksillä on oikeus esim. VR:n ja Matkahuollon opiskelija-alennuksiin.
- Lisätietoja SAKKI ry:n kortista www.sakkiry.fi.
- Lisätietoja OSKU ry:n kortista www.osku.info.

Lisätietoja opiskelijakorteista saat oppilaitoksen toimistosta.

2 Opintojen rakenne

Tutkinnon perusteet

Tutkinnon perusteissa (eperusteet.opintopolku.fi) **määrätään:**

- osaamisalat
- tutkintonimikkeet
- tutkinnon muodostuminen tutkinnon osista
- tutkinnon osien ammattitaitovaatimukset ja osaamistavoitteet
- osaamisen arviointi.

Ammatillinen perustutkinto

Ammatillisen perustutkinnon laajuus on 180 osaamispistettä (osp). Tutkintoon sisältyy 145 osp ammatillisia tutkinnon osia ja 35 osp yhteisiä tutkinnon osia.

Yhteiset tutkinnon osat ja pakollisten osa-alueiden laajuudet

Yhteisten tutkinnon osien laajuus on 35 osp, joista pakollisia osa-alueita on 26 osp ja valinnaisia 9 osp.

Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen vähintään 11 osp.

viestintä ja vuorovaikutus äidinkielellä, 4 osp.
viestintä ja vuorovaikutus toisella kotimaisella kielellä, ruotsi, 1 osp.
viestintä ja vuorovaikutus vieraalla kielellä 3 osp.
toiminta digitaalisessa ympäristössä 2 osp.
taide ja luova ilmaisu 1 osp.

Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen vähintään 6 osp.

matematiikka ja matematiikan soveltaminen, 4 osp.
fysikaaliset ja kemialliset ilmiöt ja niiden soveltaminen, 2 osp.

Yhteiskunta- ja työelämäosaaminen vähintään 9 osp.

yhteiskunnassa ja kansalaisena toimiminen 2 osp.
työelämässä toimiminen 2osp.
opiskelu- ja urasuunnitteluvalmiudet, 1 osp.
yrittäjyys ja yrittäjämäinen toiminta, 1 osp.
työkyvyn ja hyvinvoinnin ylläpitäminen, 2 osp.
kestävän kehityksen edistäminen, 1 osp

Valinnaiset osaamistavoitteet voivat olla minkä tahansa osa-alueen valinnaisia tavoitteita.

Ammattitutkinnoissa (AT) osoitetaan työelämän tarpeiden mukaisesti kohdennettua ammattitaitoa, joka on **perustutkintoa syvällisempää tai kohdistuu rajatumpiin työtehtäviin**. Ammattitutkintojen laajuus voi olla 120, 150 tai 180 osaamispistettä. Pääosin ammattitutkinnot ovat 150 osaamispistettä.

Erikoisammattitutkinnoissa (EAT) osoitetaan työelämän tarpeiden mukaisesti kohdennettua ammattitaitoa, joka on **ammattitutkintoa syvällisempää ammatin hallintaa tai monialaista osaamista**. Erikoisammattitutkintojen laajuus voi olla 160, 180 tai 210 osaamispistettä. Pääosin erikoisammattitutkinnot ovat 180 osaamispistettä.

Vastuopettaja

Jokaisella opiskelijalla on **vastuopettaja**, jonka kanssa laaditaan henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS). Suunnitelmaa päivitetään koko opiskelujen ajan. Vastuopettaja toimii opiskelijan lähimpänä tukena opintojen ajan. Vastuopettaja seuraa opiskelijan opintojen etenemistä ja ohjaa kaikissa opiskeluun liittyvissä asioissa. Vastuopettajat ovat yhteydessä opiskelijan huoltajiin (alle 18-vuotiaat, täysi-ikäiset opiskelijan luvalla) ja tiedottavat opiskelijan opintojen etenemisestä huoltajille. Tiedottaminen tapahtuu pääasiassa Wilman välityksellä.

Työelämässä oppiminen

Opiskelija voi hankkia osaamista joustavasti erilaisissa oppimisympäristöissä. Työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä järjestettävää koulutusta kutsutaan **työelämässä oppimiseksi**. Se on aina tavoitteellista ja ohjattua ja siihen voidaan yhdistää koulutusta esimerkiksi oppilaitoksen opetustiloissa, verkko- ja virtuaalioppimisympäristöissä tai itsenäisesti opiskellen.

Työpaikka oppimisympäristönä

Opettaja arvioi työpaikan soveltuvuuden oppimisympäristöksi. Arviointi tehdään kyseessä olevan tutkinnon perusteen ammattitaitovaatimuksiin perustuen. Työpaikalta edellytetään, että siellä on järjestettävän koulutuksen ja näyttöjen kannalta:

- riittävästi tuotanto- ja palvelutoimintaa
- tarpeelliset työvälineet sekä
- ammattitaidoltaan, koulutukseltaan ja työkokemukseltaan pätevä henkilöstö.

Samalla arvioidaan työpaikan turvallisuutta opiskelijalle. Työnantajalla tai koulutussopeustyöpaikan tarjoajalla on vastuu opiskelijan työturvallisuudesta siten kuin siitä työturvallisuuslaissa (738/2002) säädetään.

Opiskelijalla on oikeus saada opetusta ja ohjausta myös työelämässä oppiessaan. Sitä varten työpaikalta nimetään vastuullinen työpaikkaohjaaja. Koulutuksen järjestäjä tukee työpaikkaohjaajaa ohjaustehtävässä ja tarvittaessa järjestää koulutusta. Yrittäjälle tehtävässä oppisopimuksessa työpaikkaohjaaja voi olla myös toisesta yrityksestä tai muutoin tehtävään soveltuva henkilö.

Työelämässä oppimisesta sovitaan **koulutusopimuksella** tai **oppisopimuksella**.

Koulutusopimukseen perustuvassa koulutuksessa opiskelija ei ole työsuhteessa eikä hänelle makseta palkkaa tai muuta vastiketta.

Oppisopimus perustuu määräaikaiseen työsopimukseen opiskelijan ja työnantajan välillä sekä työnantajan ja koulutuksen järjestäjän väliseen sopimukseen.

3 Henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS)

Vastuupettaja ja opiskelija laativat henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman (HOKS).

Henkilökohtaistaminen tarkoittaa sitä, että jokaiselle ammatillisen koulutuksen opiskelijalle suunnitellaan ja toteutetaan hänen tarpeitaan vastaava opintopolku. Henkilökohtaistamisessa **tunnistetaan ja tunnustetaan** opiskelijan aiempi osaaminen ja suunnitellaan mitä ja miten uutta osaamista hankitaan, miten osaaminen osoitetaan ja mitä ohjausta, tukea tai mahdollisia erityisen tuen toimia opiskelija tarvitsee.

Osaamisen tunnistaminen tarkoittaa sitä, että opiskelijan aiemmin hankkima osaaminen selvitetään asiakirjojen ja muiden selvitysten perusteella. Näitä voivat olla esimerkiksi tutkintotodistukset, työtodistukset, osaamiskartoitukset ja haastattelut.

Opiskelijan jo osoittamaa osaamista, joka vastaa suoritettavassa tutkinnossa edellytetyä osaamista tai ammattitaitoa, voidaan **tunnustaa** suoraan suoritettavaan tutkintoon. Muissa tapauksissa arvioijat arvioivat **osaamisen vastaavuutta ja ajantasaisuutta** opiskelijan toimittamista asiakirjoista ja muista selvityksistä. Apuna voi käyttää esimerkiksi haastatteluja ja portfolioita. Opiskelija voidaan ohjata osaamisen tunnustamisen prosessiin.

Pakolliset tutkinnon osat ja yhteisten tutkinnon osien osa-alueet, jotka on suoritettu edelleen voimassa olevien tutkinnon perusteiden mukaan, on sisällytettävä suoritettavaan tutkintoon. **Valinnaisten** tutkinnon osien ja yhteisten tutkinnon osien osa-alueiden kohdalla sovitaan yhdessä opiskelijan kanssa aiemmin hankitun osaamisen mahdollisesta tunnustamisesta osana henkilökohtaistamista.

4 Opintojen eteneminen

Wilman *opinnot*-välilehdeltä näkee suoritettut opinnot. Opiskelija on velvollinen seuraamaan opintojensa etenemistä.

Osaamisen arviointi

Arviointi antaa tietoa opiskelijan osaamisen tasosta sekä kehittää itsearviointitaitoa. Arvioinnilla varmistetaan, että opiskelijan osaaminen vastaa tutkinnon perusteissa määrättyä osaamista. Arvioinnin tulee kattaa kaikki suoritettavan tutkinnon perusteiden mukaiset ammattitaitovaatimukset ja osaamistavoitteet. Arviointi tehdään tutkinnon osittain ja perustutkinnon yhteisissä tutkinnon osissa osa-alueittain.

Osaamisen arviointia tehdään ammatillisessa koulutuksessa useissa eri tilanteissa. Arviointi on

- palautteen antamista osaamisen kehittymisestä. Arvioinnilla saadaan tietoa siitä, milloin opiskelija on valmis näyttöön ja muuhun osaamisen osoittamiseen
- osaamisen arviointia näytössä ja muussa osaamisen arvioinnissa
- osaamisen tunnustamisen yhteydessä osaamisen ajantasaisuuden ja vastaavuuden arviointia.

Osaamisen arvioivat koulutuksen järjestäjän nimeämät kaksi arvioijaa, joista toinen on työelämän edustaja ja toinen opettaja tai erityisestä syystä muu koulutuksen järjestäjän edustaja.

Ammatillisen perustutkinnon ammatilliset tutkinnon osat ja yhteisten tutkinnon osien osa-alueet arvioidaan asteikolla 1–5. Ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa ja TUVA-koulutuksessa tutkinnon osat arvioidaan hyväksyty/hylätty.

Näyttö

Tutkinnon osien edellyttämä ammattitaito ja osaaminen osoitetaan **näytössä** tekemällä käytännön työtehtäviä aidoissa työtilanteissa ja työprosesseissa. Näytössä **arvioidaan**, miten hyvin opiskelija on saavuttanut tutkinnon perusteissa määritellyn keskeisen ammattitaidon tai osaamisen.

Valmistuminen

Opiskelija tekee **ilmoituksen valmistumisestaan** vastuuopettajalle HOKS-päivityksen yhteydessä.

Valmistumisen jälkeen opiskelijalle lähetetään sähköpostitse **palautekysely**, johon odotetaan jokaisen vastaavan.

Ammatillinen koulutus kehittää opiskelijan ammatillista osaamista sekä kasvua sivistyneeksi ihmiseksi ja yhteiskunnan jäseneksi. Se kehittää osaltaan työelämää ja vastaa työelämän osaamistarpeisiin, edistää yrittäjyyttä sekä tukee elinikäistä oppimista. **Ammatillinen koulutus antaa mahdollisuuden jatkaa opintoja korkeakoulussa. Jatko-opinnoista ja työelämään** siirtymisestä keskustellaan opintojen aikana.

Arvioinnin tarkistaminen ja oikaiseminen

Opiskelijalla on oikeus tarkistuttaa arviointinsa, jos hän kokee, että osaamisen arvioijat ovat soveltaneet arviointiperusteita virheellisesti. Arvioinnin tarkistamista pyydetään arvioijilta **kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä**, kun opiskelija saa arviointinsa tulokset ja tiedon arviointiperusteiden soveltamisesta. Arvioijien on tehtävä päätös arvioinnin tarkistamisesta ilman aiheutonta viivytystä.

Opiskelija voi vielä arvioinnin tarkistamisen jälkeenkin kokea, ettei arviointiperusteiden soveltaminen ole tapahtunut osaamisen arvioinnissa oikein. Silloin opiskelijalla on mahdollisuus pyytää oikaisua työelämätoimikunnalta. Oikaisupyyntö tehdään kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun opiskelija on saanut päätöksen arvioinnin tarkistamisesta. Oikaisua pyydetään siltä työelämätoimikunnalta, jonka toimialaan opiskelijan suorittama tutkinto kuuluu. Oikaisupyynnössä tulee olla seuraavat tiedot:

- oikaisupyyntöä tekevän nimi ja yhteystiedot
- tutkinnon ja tutkinnon osan nimi, minkä arviointiin oikaisua pyydetään
- arvosana (osaamisen arvioinnin tarkistamista koskevasta päätöksestä)
- koulutuksen järjestäjä (oppilaitos), joka on vastannut tehdystä arvioinnista
- arvioinnin tarkistamispyyntöpäätöksen päivämäärä
- näkemyksesi, miten ja millä perusteella päätöstä/arviointia tulisi oikaista

Todistusten sisältö

Tutkintotodistus tai todistus suoritetuista tutkinnon osista sisältää suoritettut tutkinnon osat sekä niiden laajuudet ja arvosanat sekä tutkinnon osien ja yhteisten tutkinnon osien osaluokkien arvosanojen painotetun keskiarvon. Todistus on digitaalinen.

4 Opiskelijan hyvinvointi ja tuki ammatillisessa koulutuksessa

Jokaisella ammatillisen koulutuksen opiskelijalla on oikeus saada tarvitsemaansa tukea ja ohjausta opintoihinsa vastuuopettajalta, ohjaajilta, opettajilta, opinto-ohjaajilta ja erityisen tuen vastaavilta. Opiskelijahuolto (terveydenhoitaja, kuraattori ja psykologi) tukee opiskelijaa erityisesti silloin, kun opiskelija tarvitsee apua terveyteen tai hyvinvointiin liittyvissä asioissa.

Luonteva hetki ohjauksen ja tuen tarpeen selvittämiseen ja kirjaamiseen on, kun opettaja ja opiskelija yhdessä laativat ja päivittävät opiskelijan henkilökohtaista opintojen kehittämissuunnitelmaa.

Opinto-ohjaus

Opinto-ohjauksella tuetaan opiskelijaa

- opiskelu- ja työelämätaitojen kehittämisessä
- opintojen aikaisissa valinnoissa, esimerkiksi omien tavoitteiden mukaisten tutkinnon osien valinnassa
- jatko-opintoihin ja työelämään siirtymisessä tai työuralla etenemisessä.

Opinto-ohjausta antavat opinto-ohjaajien lisäksi vastuuopettaja ja muut opettajat sekä ammatilliset ohjaajat. Ammatillisiin perustutkintoihin kuuluu opintoja, joilla vahvistetaan opiskelu- ja urasuunnitteluvalmiuksia. Opintojen tavoitteena on, että opiskelija tunnistaa omia kiinnostuksen kohteitaan ja osaa tehdä opiskeluaan ja uraansa koskevia valintoja. Urasuunnitelman tekeminen aloitetaan koulutuksen alussa ja sitä täydennetään opintojen edetessä ja kirjataan HOKS:aan.

Opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot (OPVA)

Opiskelijan perustaidot eivät aina riitä opinnoissa selviämiseen ja tutkinnon suorittamiseen. Oppilaitos voi järjestää opiskeluvalmiuksia tukevia opintoja opiskelijan perustaitojen vahvistamiseksi. Opiskeluvalmiuksia tukevia opintoja voidaan järjestää esimerkiksi matematiikassa, suomen kielessä, tietotekniikassa tai vieraissa kielissä. Lisäksi opiskelijaa voidaan tukea opiskelutaitojen tai elämänhallinnan kehittämisessä.

Opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot suunnitellaan yksilöllisesti opiskelijan tarpeiden mukaisesti ja ne kirjataan HOKS:aan. Opiskeluvalmiuksia tukevia opintoja voi olla joko yksittäisinä päivinä osana tutkintokoulutusta tai pidempänä yhtenäisinä jaksoina. Opiskelija voi osallistua opiskeluvalmiuksia tukeviin opintoihin yhteensä enintään kuuden kuukauden ajan.

Yksilöllinen opiskeluhoito

Ammatillisen perustutkinnon ja valmentavan koulutuksen opiskelijoilla on oikeus yksilöllisen opiskeluhoillon palveluihin. Opiskeluhoillon toteuttamista, arviointia ja kehittämistä varten on laadittu ammatillisen koulutuksen opiskeluhoiltosuunnitelma.

Yksilöllinen opiskeluhoito sisältää

- terveydenhoitajan,
- koululääkärin,
- kuraattorin sekä
- psykologin palveluja.

Terveydenhoitaja seuraa opiskelijan terveydentilaa opintojen ajan. Opiskelija voi hakeutua terveydenhoitajan vastaanotolle terveyteensä liittyvissä ongelmissa ja huolissa. Kuraattori

tarjoaa tukea mm. sosiaaliin suhteisiin liittyvissä asioissa. Psykologi tukee ja edistää mielen-terveyttä.

Opiskeluhollossa toimivilla on salassapitovelvollisuus. Tarvittaessa ja opiskelijan suostumuksella opiskeluhoito tekee yhteistyötä myös opiskelijan muun mahdollisen hoito- tai kuntoutusverkoston kanssa.

Terveydenhoitaja

Lotta Harjunmaa, lotta.harjunmaa@pirha.fi, puh. 040 519 9131

Vammalan ammattikoulu ja Tyrvään käsi- ja taideteollisuusoppilaitos päivittäin. Avoimet vastaanotot **Vammalan ammattikoulula** (2. krs):

- **ma klo 12–13.30**
- **ti klo 8–10.00**
- **ke klo 9–11.00**
- **to klo 12–14.00**
- **pe klo 8–9.00**

Muina aikoina ajanvarauksella.

Terveydenhoitaja

Eija Aro, puh. 040 487 6436, eija.aro@pirha.fi

Karkun kotitalous- ja sosiaalialan oppilaitos ja Voimarinne paikalla keksiviikkoisin. **Avoin vastaanotto keskiviikkoisin klo 9–11.00 Kosolin päärakennuksessa.**

Vastaanottoaikojen ulkopuolella terveydenhoitajat tavoittaa puhelimitse, sähköpostitse tai Wilma-viestillä.

Koulupsykologi

Vammalan ammattikoulu, TKTO:

Mira Heikkinen, puh. 040 516 6398 (yhteydenotot mielellään tekstiviestillä tai soittamalla), mira.heikkinen@pirha.fi

Voimarinne, Kosol:

Pauliina Rögård, puh. 040 637 7415. pauliina.rogard@pirha.fi

Kuraattorit:

- 9.9. alk. Reetta Hietaniemi VAK (ti, ke, pe) ja TKTO (ma), reetta.hietaniemi@pirha.fi, puh. 040 1295 794
- Salla Vainionperä Kosol ja Voimarinne salla.vainionpera@pirha.fi puh. 040 1819 036

Opintojen eteneminen

Tavoitteena, että opiskelija suorittaa hylätyt, keskeneräiset tai puuttuvat opinnot mahdollisimman pian, kuitenkin meneillään olevan lukukauden aikana. Näin vältetään opintojen kasaantuminen opintojen loppuvaiheeseen. Opiskelijat suorittavat puuttuvia opintojaan sekä uusintakokeita ohjatusti esim. koulutusohjaajan kanssa.

Opintojen etenemisen tukitoimet

Opintojen etenemisen tueksi on oppilaitoksissa tarjolla erilaisia palveluja.

Opinto-ohjaaja auttaa opintojen suunnittelussa ja seuraamisessa. Koulutusohjaaja pitää säännöllisesti tsemppipajoja, joissa saa ohjattua apua tehtävien tekemiseen. Asuntolassa majoittuvat saavat ohjausta myös asuntolanohjaajalta.

Arvosanan korottaminen

Ammatillisen perustutkinnon opiskelijalla on mahdollisuus osaamisen arvioinnin perusteella annetun hyväksytyt arvosanan korottamiseen. Arvosanan korottamisen mahdollisuus koskee myös tunnustettuja tutkinnon osia. Opiskelija ottaa yhteyttä vastuuoopettajaan tai tutkinnon osan opettajaan ja ilmoittautuu kokeeseen kuukautta aiemmin. Arvosanan korotus koskee koko tutkinnon osan osa-aluetta.

Hyväksytyt arvosanan korottaminen on mahdollista vain tutkinnon osissa ja yhteisten tutkinnon osien osa-alueissa, joista annetaan arvosana. Ennen arvosanan korottamista opiskelijan tulee osoittaa hankkineensa lisäosaamista.

Kodin ja koulun välinen yhteistyö

Vastuuoopettajat, ja tarvittaessa muu henkilöstö, tekevät yhteistyötä huoltajien kanssa nuoren kasvun ja kehityksen sekä opiskelun tukemiseksi. Yhteinen kasvatusnäkemys koulun ja kodin välillä tukee opiskelijan opintojen etenemistä parhaiten. Huoltaja on vastuussa oppivelvollisen opintojen etenemisestä.

Opiskelijoiden vakuutusturva

SASKY koulutuskuntayhtymän opiskelijat on vakuutettu vakuutusyhtiö IF:ssä. Vakuutus ei ole voimassa vapaa-ajalla. Oppilaitoksen opintotoimistosta saa lisätietoja.

Työsuojelu ja -turvallisuus

Lain 531/2017 80 §:n mukaan opiskelijoilla on oikeus turvalliseen fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen opiskeluympäristöön. Opiskelijan velvollisuutena on noudattaa annettuja ohjeita. Vakuutus ei korvaa vahinkoja tilanteissa, jossa työturvallisuusohjeita ei ole noudatettu. Jokaisella ammattialalla on omat työturvallisuusmääräyksensä.

Opiskelijoilla ja oppilaitoksen henkilökunnalla on velvollisuus puuttua epäasialliseen käyttäytymiseen. Oppilaitoksen kriisisuunnitelmassa on puuttumismalli kiusaamiseen, häirintään ja syrjintään.

Opintojen keskeyttäminen tai eroaminen oppilaitoksesta

Opiskelijalla on oikeus väliaikaisesti keskeyttää opiskeluoikeutensa, kun hän on suorittamassa asevelvollisuuslain (1438/2007), siviilipalveluslain (1446/2007) tai naisten vapaaeh-

toisesta asepalveluksesta annetun lain (194/1995) mukaista palvelusta taikka saa sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaista sairauspäivärahaa taikka raskaus-, erityisraskaus- tai vanhempainrahaa. Lisäksi opiskeluoikeus voidaan opiskelijan pyynnöstä väliaikaisesti keskeyttää muusta perustellusta syystä

Oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä säädetään oppivelvollisuuslain 7 §:ssä. Perusteita oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämiselle ovat:

1. oppivelvollisuuden suorittamisen estävä pitkäaikainen sairaus tai vamma
2. vanhempainvapaa
3. tilapäinen ulkomailla oleskelu (esim. vaihto-opiskelu, perhe muuttaa tilapäisesti ulkomaille)
4. elämäntilanteeseen liittyvä muu painava syy, joka estää oppivelvollisuuden suorittamisen.

Rehtori päättää opintojen keskeyttämisen hyväksymisestä.

Opinnot keskeytetään aina määräajaksi. Kun keskeyttämisäika on ohi, opiskelija saapuu opiskelemaan tai ottaa yhteyttä oppilaitokseen. Opinnot voi pääsääntöisesti keskeyttää enintään yhden lukuvuoden ajaksi.

Täysi-ikäinen opiskelija voi **erota** oppilaitoksesta **täyttämällä eroanomuksen. Alaikäinen opiskelijan** eroilmoituksen **allekirjoittaa hänen huoltajansa**. Eroanomus täytetään opinto- tai koulutusohjaajan kanssa. Oppivelvollisen opiskelijan eronneeksi katsomisessa noudatetaan ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (97 §) opiskelijan eronneeksi katsomista koskevia säännöksiä. Oppivelvollisen eronneeksi katsomiseen liittyy myös erityinen ilmoitusvelvollisuus. Jos oppivelvollinen ei ole aloittanut uusia opintoja, koulutuksen järjestäjän on ilmoitettava eronneeksi katsotun oppivelvollisen yksilöinti- ja yhteystiedot oppivelvollisen asuinkunnalle sekä ilmoitettava oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.

Ennen eroamista tai keskeyttämistä opiskelijan on neuvoteltava vastuuopettajan tai opinto- tai koulutusohjaajan kanssa ja palautettava koulun omaisuus, kuten avaimet ja työvälineet.

Koulutuksen järjestäjä on velvollinen ilmoittamaan **etsivälle nuorisotyöntekijälle** alle 29-vuotiaan nuoren yhteystiedot, mikäli nuorella on paljon luvattomia poissaoloja, hän keskeyttää opintonsa tai eroaa oppilaitoksesta ilman jatkosuunnitelmaa.

Opiskelija on velvollinen päivittämään ajantasaiset yhteystietonsa Wilmaan.

5 Opintojen taloudellinen tuki

Opiskelija voi saada taloudellista tukea opintoihinsa iästään ja elämäntilanteestaan riippuen.

Ruokailu

Päätoimisessa perustutkintokoulutuksessa ja TUVA-koulutuksessa opiskelijalla on oikeus maksuttomaan ateriaan sellaisina päivinä, joina opiskelijan HOKS edellyttää opiskelijan läsnäoloa koulutuksen järjestäjän osoittamassa koulutuspaikassa. Oppisopimuskoulutuksessa, työvoimakoulutuksessa ja henkilöstökoulutuksessa olevalla opiskelijalla ei ole oikeutta maksuttomaan ateriaan.

Mikäli työpaikalla koulutussopimuksella opiskelevalla opiskelijalla ei ole mahdollista ruokailla oppilaitoksella, eikä hän saa lämmintä ateriaa työpaikalla, on hänellä oikeus ateriakorvaukseen (3,50 €/pv) työssäolopäiviltä. Korvaus haetaan jälkikäteen Wilman lomakkeella.

Opintotuki

Opintotukeen kuuluvat opintoraha ja opintolainan valtioneuvoston tuki.

Voit saada opintotukea, jos

- opiskelet päätoimisesti ja opintojen kokonaiskesto on vähintään 2 kuukautta
- edistyt opinnoissasi riittävästi ja
- tarvitset taloudellista tukea.

Maksuttomaan koulutukseen oikeutettu opiskelija ei voi saada opintorahan oppimateriaalilisää. Hakemuslomakkeita ja lisätietoja saa toimistosta ja Kelasta.

<https://www.kela.fi/opintotuki>

Koulumatkatuki

Opiskelijat voivat saada koulumatkatukea, jos **koulumatka on vähintään 10 kilometriä** yhteen suuntaan. **Maksuttomaan koulutukseen oikeutetut opiskelijat** voivat saada koulumatkatukea, **jos koulumatka on vähintään 7 kilometriä** yhteen suuntaan. Koulumatkatuen saamiseen vaikuttavat opinnot, matkalipun hinta sekä koulumatkojen pituus ja määrä.

Opiskelija voi saada koulumatkatukea, jos hän kulkee tukeen oikeuttavan koulumatkan vähintään 10 päivänä kuukaudessa. Tuki on täysimääräinen, jos opiskelija kulkee tukeen oikeuttavan koulumatkan vähintään 15 päivänä kuukaudessa. Jos kuukaudessa on 10–14 tukeen oikeuttavaa matkapäivää, opiskelijan saama koulumatkatuen määrä on pienempi.

Koulumatkatukihakemus tulee tehdä uudelleen, jos koulumatka muuttuu esim. työelämässä oppimisen ajaksi. Koulumatkatukea haetaan erikseen joka lukuvuodelle.

Koulumatkatukea haetaan verkkohakemuksella OmaKelassa. Jotta voit kirjautua OmaKelaan ja hakea tukea, tarvitset omat verkkopankkitunnukset tai mobiilivarmenteen.

<https://www.kela.fi/omakela>

Kaikista koulumatkatukeen vaikuttavista muutoksista on opiskelijan ilmoitettava Kelaan.

Lisätietoja: <https://www.kela.fi/koulumatkatuki>.

Aikuiskoulutustuki

Lisätietoa tuen saamisesta ja hakemisesta

<https://www.tyollisyysrahasto.fi/aikuisopiskelijan-etuudet/>

Omaehtoinen opiskelu työttömyysetuudella tuettuna

Lisätietoja

<https://tyomarkkinatori.fi/palvelut/598f8e56-d437-4173-b1f7-2a5912f4510a/omaehtoinen-opiskelu-tyottomyysetuudella>

Lyhytkestoinen opiskelu työttömyysetuudella

Lisätietoja

<https://tyomarkkinatori.fi/palvelut/f35e3814-dd72-4cdb-8f3d-296b8f65f496/lyhytkestoinen-opiskelu-tyottomyysetuudella>

Kuntoutusrahalla opiskelu

Lisätietoja

<https://www.kela.fi/koulutus-kuntoutuksena>

6 Opiskelijatoiminta

Opiskelijalla on monta vaikutuskanavaa oppilaitoksessa. Olemalla itse aktiivinen, voi jokainen olla mukana toiminnan kehittämisessä.

Opiskelijakyselyt

Opiskeluiden aikana pääsee vaikuttamaan vastaamalla kyselyihin, jotka liittyvät opintojen eri vaiheisiin.

Opiskelijakunta

Opiskelijakunta toimii opiskelijoiden ehdoilla ja sen tehtävä on ajaa opiskelijoiden asioita. Opiskelijakunta muodostuu kaikista oppilaitoksen opiskelijoista.

Opiskelijakunnan tehtävänä on edistää opiskelijoiden yhteistoimintaa, opiskelumotivaatiota ja viihtyisyyttä. Toiminta lisää opiskelijoiden vaikutusmahdollisuuksia ja osallistumista sekä kehittää opiskelijoiden ja koulutuksen järjestäjän välistä yhteistyötä.

Opiskelijakunnasta valitaan joka lukuvuodeksi opiskelijakunnan hallitus. Hallitus on toiminnallinen yksikkö, jonka tehtävänä on edustaa opiskelijakuntaa. Hallitus toimii opiskelijakunnan puhemiehenä koulun johdon kanssa sekä välittää opiskelijoille tietoja päätöksistä.

Tutor-toiminta

Oppilaitoksissa on monenlaista tutor-toimintaa. Tutorit osallistuvat uusien opiskelijoiden vastaanottamiseen ja perehdyttämiseen sekä toimivat tukihenkilöinä ja kannustajina. He toimivat tarvittaessa oppaina ja esittelevät oppilaitosta vieraille. Tutorit voivat olla henkilökunnan apuna erilaisissa tapahtumissa. Tutor-toiminnasta kiinnostuneille opiskelijoille järjestetään koulutus ja se voi olla osa yhteisiä opintoja.

Kansainvälinen toiminta

Kansainvälisen toiminnan tavoitteena on kehittää opiskelijan oman kulttuurin tuntemusta ja luodaan yhteistyöedellytyksiä toimia suvaitsevassa ilmapiirissä eri kulttuureista tulevien ihmisten kanssa niin kotimaassa kuin ulkomailla. Se lisää opiskelijan valmiuksia siirtyä kansainvälistyvään työelämään.

Opiskelija voi osallistua kansainväliseen toimintaan lähtemällä työelämäjaksolla ulkomaille, osallistumalla eri projekteihin tai toimimalla tutorina meille tulevalle ulkomaiselle opiskelijalle. Lisätietoja kansainvälisestä toiminnasta, ulkomaille opiskelemaan lähtemisestä ja rahoitusmahdollisuuksista oppilaitoksen **kansainvälisyysvastaavalta**.

Ammattiosaajan työkykypassi

Työkykypassi on tarkoitettu ammattiin opiskeleville työkaluksi työkykyä ja hyvinvointia edistävien taitojen opiskeluun. Työkykypassin tavoitteena on lisätä tietoja, taitoja ja motivaatiota huolehtia omasta terveydestään ja hyvinvoinnistaan opiskelun aikana ja sen jälkeen. Tavoitteena on, että jokainen ymmärtää työkyvystä huolehtimisen olevan osa ammattitaitoa. Lisätietoja <https://www.tyokykypassi.fi/opiskelijalle/>

Saku ry

SAKU ry:n (Suomen ammatillisen koulutuksen kulttuuri- ja urheiluliitto) tehtävänä on jäsenistön hyvinvoinnin edistäminen ja yhteisöllisyyden rakentaminen ammatilliseen koulutukseen. Lisätietoja www.sakury.net.

Skills Finland ry

Skills Finland ry on yhdistys, joka pyrkii edistämään kotimaisen ammatillisen koulutuksen ja osaamisen arvostusta. Yhdistys järjestää mm. vuosittaiset ammatillisten oppilaitosten ammattitaidon SM-kilpailut. Nuorten kansainväliset Ammattitaidon MM-kilpailut järjestetään joka toinen vuosi. Lisätietoa osoitteesta www.skillsfinland.fi.

7 Muut oppaat

Opintojen sujumiseksi ja opiskelijoiden hyvinvointia tukemaan on laadittu seuraavat oppaat:

Oppilaitoksen järjestyssäännöt

Opiskeluhoitosuunnitelma

Ohjaussuunnitelma

Suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista

Opiskelijoiden päihdetoimintasuunnitelma

Kriisisuunnitelma